

Raadsvoorstel

Raadsvergadering:	2 juni 2025
Commissie:	20 mei 2025
Agendapunt:	4.
Onderwerp:	Zienswijzeprocedure Jaarstukken 2024, MJB 2026 – 2029 Lucrato en continuering berekeningswijze bijdrage in exploitatie
Afdeling:	Sociaal Maatschappelijke Verbinding
Opsteller:	Harmen Tigelaar
Telefoonnummer:	06 14637804
E-mailadres	h.tigelaar@heerde.nl
Portefeuille:	William van Ommen
Programma:	6. Sociaal Domein

De raad besluit om:

1. Kennis te nemen van de:
 - a. Jaarstukken 2024 van de GR Werkleerbedrijf Lucrato
 - b. Meerjarenbegroting 2026 – 2029 van de GR Werkleerbedrijf Lucrato
 - c. Continuering berekeningswijze bijdrage in exploitatie;
2. Akkoord te gaan met de verzending van de brief waarin de zienswijze van de gemeenteraad is verwoord over de Jaarstukken 2024, de Meerjarenbegroting 2026 – 2029 en de continuering berekeningswijze bijdrage in exploitatie;
3. De brief met zienswijze na de raadsvergadering van 2 juni te verzenden naar Werkleerbedrijf Lucrato.

Inleiding

In de gemeenschappelijke regeling Werkleerbedrijf Lucrato werken wij samen met de gemeente Apeldoorn en Epe. De GR Lucrato voert de wettelijke taken uit van de Wet Sociale Werkvoorziening (Wsw) en een deel van de Participatiewet voor de gemeente Apeldoorn, Epe en Heerde.

In overeenstemming met de Wet gemeenschappelijke regelingen en de GR Lucrato, heeft het dagelijks bestuur de voorlopig vastgestelde Jaarstukken 2024 en de Meerjarenbegroting 2026 – 2029 aan uw raad toegezonden. Het dagelijks bestuur vraagt uw raad een eventuele zienswijze kenbaar te maken. Het college heeft de zienswijzebrief voorbereid ten behoeve van de besluitvorming van de gemeenteraad.

Beoogd doel

Voorliggend voorstel beoogt de Jaarstukken 2024 en de Meerjarenbegroting 2026 – 2029 aan de raad aan te bieden. Binnen de daarvoor gestelde termijn kan de gemeenteraad een zienswijze indienen over de Jaarstukken 2024 en de Meerjarenbegroting 2026 – 2029 van de gemeenschappelijke regeling Werkleerbedrijf Lucrato.

Bevoegdheid / Juridisch kader

Op grond van artikel 34b van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr.) stuurt het bestuur voor 30 april de algemene financiële en beleidsmatige kaders en de voorlopige jaarrekening aan de raden van de deelnemende gemeenten.

Op grond van artikel 35 Wgr. stuurt het bestuur van de gemeenschappelijke regeling de ontwerpbegroting twaalf weken, voordat zij aan het algemeen bestuur wordt aangeboden, naar de raden. De raden hebben de mogelijkheid tot het indienen van een zienswijze.

Op grond van artikel 20 van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Lucrato stuurt het bestuur de ontwerpbegroting en de algemene financiële en beleidsmatige kaders naar de raden van de gemeenten. De raden kunnen binnen twaalf weken hun zienswijze geven (artikel 20, lid 5). Het bestuur stelt de raden voorafgaand aan de vaststelling van de begroting en de algemene financiële en beleidsmatige kaders in kennis van haar oordeel over de zienswijze (artikel 20, lid 6).

Over de jaarrekening staat in artikel 21, lid 1 dat het bestuur de voorlopige jaarrekening voor 30 april naar de raden stuurt. De raden hebben acht weken om een zienswijze in te dienen (artikel 21, lid 3). Het bestuur stelt de jaarrekening voor 1 juli vast (artikel 21, lid 4).

Volgens artikel 22, lid 1 van de GR Lucrato stelt het bestuur de berekeningswijze van de bijdragen van gemeenten vast. In 2020 heeft het bestuur een berekeningswijze voor de verdeelsleutel vastgesteld. Aan de hand van de verdeelsleutel worden eventuele tekorten verdeeld onder de deelnemende gemeenten. Deze verdeelsleutel geldt tot en met het rekeningresultaat 2024, waardoor het bestuur van Lucrato opnieuw een berekeningswijze moet vaststellen voor de komende jaren. In artikel 22, lid 2 van de GR Lucrato is opgenomen dat de raden hun zienswijze over de verdeelsleutel kunnen geven.

Eerdere besluitvorming en kaders

Niet van toepassing.

Argumenten

1.1 De Jaarstukken 2024 geven inzicht in de (financiële) resultaten van de GR over 2024.

In 2024 zijn vijf inwoners parttime aan het werk gegaan, zoals vastgelegd in de Prestatieafspraken 2024. Parttimewerk kan een opstap zijn naar urenuitbreiding of een voltijdbaai. Daarnaast zijn, eveneens conform de prestatieafspraken, vijf statushouders begeleid naar werk of scholing. Het

aantal dienstverbanden Beschut Werk voor inwoners van Heerde (10) ligt iets onder opgedragen taakstelling (11), maar dit is een landelijk beeld. Bovendien blijkt dat Lucrato het op dit vlak beter doet dan het landelijke gemiddelde en het gemiddelde uit de arbeidsmarktregio. Van het totale aantal dienstverbanden Beschut Werk bij Lucrato is 35,3% bij externe partijen gedetacheerd.

Naast de positieve resultaten is de uitstroom Participatiewet niet behaald. In 2024 steeg het aantal bijstandsuitkeringen met twee, terwijl in de prestatieafspraken was uitgegaan van een stabiel bestand. Uit landelijke CBS-cijfers blijkt dat het aantal mensen met een bijstandsuitkering in 2024 is toegenomen. De ontwikkeling in Heerde is daarmee in lijn met de landelijke trend.

1.2 Meerjarenbegroting 2026 – 2029

In deze meerjarenbegroting is rekening gehouden met een aanvullende bijdrage in het tekort door de drie GR-gemeenten van ongeveer €785.000 in 2026 en de jaren daarna, waarvan 8% op basis van de afgesproken verdeelsleutel voor rekening komt van de gemeente Heerde. Dit bedrag is beduidend lager dan in de vorige begroting door toekenning van extra middelen vanuit het rijk aan sociale ontwikkelbedrijven. Deze extra middelen bestaan uit het impulsbudget (voor de komende 10 jaar) en een structurele infrastructurele opslag. Met deze extra middelen vanuit het rijk wil het kabinet sociale ontwikkelbedrijven meer stabiliteit en continuïteit bieden voor de lange termijn.

De middelen voor het impulsbudget worden door het Rijk via de grootste gemeente (Apeldoorn) in het samenwerkingsverband uitgekeerd. De structurele middelen worden via de algemene uitkering in het Gemeentefonds aan gemeenten uitgekeerd. De drie gemeenten ontvangen samen (naar verwachting) een budget van €486.352 (impulsbudget) en €262.630 (infrastructurele opslag). Zowel voor de middelen uit het impulsbudget als voor de structurele middelen voor de sociale infrastructuur, geldt dat de samenwerkende gemeente deze beschikbaar stellen aan Lucrato. Vervolgens kan Lucrato deze middelen inzetten op basis van een onderliggend plan. Dit plan wordt in 2025 opgesteld en geeft een duidelijk beeld van hoe de sociale infrastructuur er in de toekomst uit gaat zien. Het plan beschrijft wat dit concreet betekent voor Lucrato, zoals de rollen, taken en mogelijke groei of krimp. Ook staan erin welke stappen worden genomen om de financiële positie van Lucrato te versterken.

1.3 Continuering berekeningswijze in bijdrage exploitatie

In de GR is vastgesteld dat het bestuur een berekeningswijze vaststelt voor de verdeelsleutel waarmee de bijdrage van de deelnemende gemeente wordt bepaald. Ook is opgenomen dat de gemeenteraad hierover een zienswijze kan geven. In 2021 heeft het bestuur een berekeningswijze vastgesteld voor de jaren tot en met 2024. Het bestuur moet opnieuw een besluit nemen over de berekeningswijze. Voor de berekening van de verdeelsleutel kiest het bestuur ervoor om de bestaande verdeelsleutel ongewijzigd te laten.

De verdeelsleutel wordt gebaseerd op de primaire opdracht die de GR Lucrato van de deelnemende gemeenten heeft ontvangen. Lucrato vervult het werkgeverschap voor medewerkers binnen de Wsw, Beschut Werk en ADS-medewerkers. Daarnaast ondersteunt Lucrato kansrijke werkzoekende op basis van de Participatiewet. Voor de uitvoering van deze taken ontvangen zij budget van de gemeenten. Deze budgetten vormen de basis voor de berekening van het aandeel per gemeente in het totaal. Het resulterende percentage wordt vervolgens gebruikt om het gemeentelijke aandeel in een eventueel tekort te verdelen.

Ter illustratie: op basis van de gegevens uit 2024 bedraagt het aandeel voor de gemeente Heerde 8%, voor Epe 15% en voor Apeldoorn 77%. Deze percentages zijn ongewijzigd ten opzichte van het rekenvoorbeeld dat ten grondslag lag aan het besluit in 2021.

1.4 Gewenst om Lucrato te complimenteren met een positieve zienswijze

Lucrato heeft in 2024 aantoonbaar bijgedragen aan de arbeidsparticipatie van inwoners uit Heerde. Inwoners zijn geholpen bij het vinden van parttime werk, statushouders zijn begeleid naar werk of scholing, en er zijn meerdere dienstverbanden Beschut Werk tot stand gekomen. Daarmee biedt Lucrato kansen aan mensen die extra ondersteuning nodig hebben om mee te doen op de arbeidsmarkt. Het is belangrijk om de inzet en resultaten te benoemen in de zienswijze als blijk van waardering.

Kanttekeningen

Het risico bestaat dat Lucrato niet in staat is om de begrote tekorten binnen de eigen geraamde begroting te houden. Hierdoor kan de financiële bijdrage die de deelnemende gemeente uiteindelijk moeten leveren hoger worden dan waar nu in onze begroting vanuit wordt gegaan. Echter, de ervaring uit de afgelopen jaren leert ons dat de Wsw-middelen meestal gunstiger uitvallen dan waar in de begroting rekening mee is gehouden.

Geld

Het jaar 2024 was in financieel opzicht een gunstig jaar voor Lucrato. Lucrato sluit 2024 af met een positief exploitatieresultaat van €1.144.000. Dit voordelige resultaat wordt toegevoegd aan de algemene reserve van Lucrato. Hierdoor bevindt het weerstandsvermogen van Lucrato zich binnen de bandbreedte zoals vastgesteld door het bestuur.

De lagere bijdrage in het tekort ten opzichte van de vorige begroting is het resultaat van extra rijksmiddelen voor sociale ontwikkelbedrijven. Gezien de positieve financiële resultaten van Lucrato in de afgelopen jaren, die doorgaans gunstiger uitvallen dan begroot, is het opgenomen bedrag in onze begroting de afgelopen jaren ongewijzigd gebleven. Door de recente toekenning van extra rijksmiddelen kan dit bedrag nu worden verlaagd naar €63.000, dit is een structurele aframing van €18.000 (8% van het totale tekort van €785.000).

Communicatie

Na instemming van de raad wordt de zienswijzebrief verzonden aan het bestuur van de GR Lucrato. Het bestuur van Lucrato wordt gevraagd om de gemeenteraad te informeren op welke wijze haar zienswijze is meegenomen in de definitieve besluitvorming. De Adviesraad Sociaal Domein heeft de stukken ook ontvangen.

Uitvoering

Na de besluitvorming over de zienswijzebrief in de raad wordt deze naar het bestuur van Lucrato verzonden met het verzoek deze te betrekken bij de vaststelling van de Jaarstukken en de Begroting. Het bestuur van Lucrato vergadert op 30 juni 2025 over de stukken. Lucrato dient de vastgestelde Jaarstukken vóór 15 juli 2024 en de vastgestelde Meerjarenbegroting vóór 1 augustus 2025 bij de provincie aan te leveren.

Advies commissie(s)

[Dit wordt ingevuld nadat het advies is behandeld in de commissievergadering].

Heerde, 6 mei 2025,

Het college van Heerde
Mr. O.G. Prinsen, burgemeester
B. van Zuthem, gemeentesecretaris

Bijlagen:

1. Raadsbesluit
2. Zienswijzebrief
3. Brief aan gemeenteraad Heerde Jaarstukken 2024
4. Jaarstukken 2024
5. Brief aan gemeenteraad Heerde Meerjarenbegroting 2026 – 2029
6. Meerjarenbegroting 2026 – 2029
7. Memo continuering berekeningswijze bijdrage in exploitatie